

INTERJÚ

„Nagyon szeretek játszva tanítani!”

Fischer Andrea interjúja Vatai Évával

A Francia Nyelvű Diákszínjátszó Fesztivál a Frankofón Hét egyik kiemelt eseménye minden tavasszal Pécsen. Idén márciusban rendezték meg 30. alkalommal ezt a nagy sikerű, külföldi és magyar gimnazisták százait vonzó fesztivált, melynek Vatai Éva a főszervezője, motorja és lelke szinte a kezdetektől. Éva emellett a pécsi Leöwey Klára Gimnáziumban tanít franciát évtizedek óta, a francia két tanítási nyelvű tagozat egyik alapítója, drámatanár, rendező és színházi szakember.

A Petőfi Irodalmi Múzeum kertjében ültünk le egy meleg tavaszi délután beszélgetni, miközben nagyon izgult Éva egy diákjáért. Felkészítő tanárként kísérte el őt, éppen a dráma OKTV budapesti döntőjén vett részt. (Mint utóbb kiderült, nagy sikerrel, 13. helyezést ért el.)

Hogyan kezdődött a Francia Diákszínjátszó Fesztivál hagyománya?

A francia színjátszó fesztiválokat nem mi kezdtük, hanem Poros András, aki akkoriban az ELTE Radnóti tanára volt. Egyszer az egyik csoportommal részt vettünk a pesti fesztiválon, s megtetszett a hangulata. Poros András panaszkodott, hogy nehéz ezt a fővárosban szervezni, hiszen a távolságok, a tömegközlekedés megnehezíti. Akkor ajánlottam neki azt a megoldást, hogy a fesztivál az egyik évben Pécsen legyen – én szívesen megszervezem –, aztán az ország más városaiban, amelyek érdekeltek a francia nyelv reklámozásában. 1992-ben létrehoztuk az első pécsi fesztivált. Azon még nem voltak külföldiek, csak néhány magyar csapat. Később láttam, hogy nincs rá mód, hogy más városok átvegyék, s Pécsen ragadt az esemény. Aztán jöttek a külföldi csapatok, s azóta nincs megállás: 8 magyar és 8 külföldi csoport fér bele egy 3 és fél napos fesztiválba.

Hogyan finanszírozzátok a fesztivált?

Nagyon nehezen, pénzkérő leveleket írunk százasával, projektbemutatókkal támogatókat, mecénásokat keresünk. Állandó támogatónk a Francia Intézet, Pécs városa,

tehetős szülők és a részvételi díjak. Nagy szomorúságunk, hogy hiába pályázunk, az oktatási kormányzat nem támogat bennünket egy fillérrel sem. Minden évben kérdés, miből és hogyan lesz fesztivál a következő évben.

Mire vagy a legbüszkébb?

Talán az idei, a 30. fesztivál tette fel a koronát: régi fesztiválózó tanítványaim a gyerekeikkel jöttek, ott ültek a Zsolnay fűvén, vagy a gyerekeiknek fordították, magyarázták az épp zajló darabot. Visszajöttek a fesztiválra, Pestről, Rómából – a frankofon színjátszás jövőbeli nagyjait láttam ott talán. Olyan volt, mint mikor elültetünk valamit, és terebélyesedik. De mindig vannak ilyen szép szakmai és emberi (újra) találkozások. De nagyon büszke vagyok a fesztivál négy napját végigdolgozó gyerekekre is, akik nem feltétlenül franciás színjátszó diákok. Ha a családomra gondolok, akkor büszke vagyok a négy gyerekemre, akik mind a színház körül repkednek: nem az anyai önkény hajtottá oda őket, hanem találtak ott valamit, ami fontos volt nekik az életükre nézve.

Lépünk vissza kicsit a múltba, meséj az iskoláidról, iskolai emlékeidről!

Az általános iskolai akadályokat simán vettem: én voltam a „menő”, megnyertem az összes szavaló-, irodalmi, orosz- és irodalomversenyt. Na, meg a népdaléneklési versenyeket is imádtam. Emlékszem a mindig lecsúszó fehér térdzoknikra, amelyek belekavartak a lelkes „Április 4-ről szóljon az ének”-be. Lelkesen harsogtam, miközben a zoknim harmonikává formálódott. Egy baj volt: anyám abban az iskolában tanított, ahová én jártam: hát azt nem kívánom senkinek. Pedig a gyerekeimmel, szegényekkel, sem mindig sikerült elkerülni ezt a helyzetet. Gimnáziumba a debreceni KLTE Gyakorló Gimnáziumába mentem, francia tagozatra. Tudatosan választottam a franciát: úgy éreztem, illik hozzám. Később ezt megerősítette bennem az élet: a francia a szabadság felé vezető út mellett terül el. A gimnázium nem volt nagyon fontos az életemben: inkább az iskolai társasági élet, az osztálytársak, a magnós klub. Sokat ott nem tanultam, inkább csak ragadtak rám a dolgok, s az bizonyosodott be, hogy a francia, az orosz, az irodalom és a történelem vonz, épít, szórakoztat, a többi tárgy meg leperog rólam. Matekból antitalentum szerepbe csúsztam már az első évben.

Kik voltak a kedvenc tanáraid?

Nagyon szerettem a franciatanárait, mert bevezettek egy másik világba, s olyan értékeket mutattak fel, amelyek azóta is elkísérnek: Moustakit, Prévert-t, Camus-t... és sorolhatnám éjfélig is, mi mindent, amitől akkoriban nagyon ki tudott nyilni a lélek. Kóczyán Rozália és Marosvári Mária neve mindig is ott lesz a kedvencek között.

Hogyan kerültél kapcsolatba a francia nyelvvel?

Édesapám faszírozta – ő Kisújszálláson tanult franciául a Móricz Gimnáziumban – valami régi nyelvkönyvből. Néha leültetett maga mellé, és szegényes pedagógiai módszereivel „meg akarta velem szeretetni a franciát”. De aztán egy francia fiú megismerése az úttörőtáborban nagyobb löketet adott a kezdeti érdeklődésemnek: a fiút soha nem láttam viszont, a francia iránti érdeklődés viszont soha nem szűnt meg. Aztán jött az egyetem a csodálatos francia tanszékkal – Gorilovics Tivadar volt a

tanszékvezető, kiváló tanár volt, mindenkire odafigyelt –, ahol mind emberileg, mind szakmailag sokat kaptam. Ott tanultam meg jó karteziánus módra gondolkodni, eligazodni a tudományok között. Nagy segítségemre volt Kiss Sándor tanár úr, nála írtam a szakdolgozatomat is (Az alexandrinusok felbomlása Alfred de Vigny költészetében), az ő nyelvismerete mindig példa volt számomra.

Beszélsz-e más nyelveken?

Igen, hát rám ragadt valami oroszul (elvégre tíz évig volt kötelező), s sokszori neki-rugaszkodással tanultam spanyolul. Az orosz mindig „előbújik”, ha Oroszországban dolgozom, a spanyol kopik ugyan a használatlanságtól, de valahol mélyen bennem van. Vonzódom hozzájuk: az orosz a melankolikus, érzelmi éneket erősíti, a spanyol a temperamentumosat. De túlzás lenne azt mondani, hogy beszélem őket.

Hol tanultál tovább, miért éppen a magyar–francia szakot választottad?

1977-ben érettségiztem, és a debreceni KLTE magyar–francia szakára jelentkeztem. Rögtön felvettek, mert franciából OKTV-nyertes voltam, magyarból is számos verseny tudhattam magam mögött. A magyar és a francia vonzott leginkább. Imádtam olvasni, rendszerezni, „átfordítani”. Soha nem bántam meg, mert akkoriban a debreceni egyetem igazi intellektuális műhely volt. Julow Viktor, Bán Imre, Kovács Kálmán, Szuromi Lajos, Nyirkos István – na, ilyen tanáraink voltak nekem a „magyar oldalról”. Nagy tudású, következetes emberek. Az egyetem adott nekem szakmai és emberi tartást, még mindig őrzöm a jegyzeteimet.

Tudatosan készültél a tanári pályára?

Egyáltalán nem. Anyám tanított, s én azt mondtam: soha nem tenném meg születendő gyermekeimmel, hogy este vacsora közben is az iskolai problémáimra gondoljak. A tanárság – abban a régi felfogásban, ahogy számomra a szakmaiság megfogalmazódott – egész embert kíván. Később persze rájöttem, hogy vannak olyan – számomra – „üfőtanárok”, akik az utolsó órájukra kabátostul-táskástul mennek be, hogy már ne is kelljen a tanárba visszamenni. Így is lehet tanítani persze. Sokszor azt is mondtam: így kellene tanítani, mert különben ez az amúgy is rosszul működő rendszer teljesen leszív és fölzabál bennünket. De aztán az egyetemi tanítási gyakorlatom alatt két tanártípusba is belefutottam: az egyik unalmas és szakmailag felkészületlen volt, a másik tanítványai ajánlására belemert abba, hogy egy József Attila-verset egy EDDA-szöveggel hasonlítsanak össze. Nem tiltott, nem magyarózott – a végén persze kiderült, hogy mindkettő költészet ugyan, de az egyik fényévekre van a másiktól. Okosan bizonyított.

Mennyiben készített fel az egyetemi képzés a tanári munkára?

Alig valamire. Semennyire. Volt ugyan ez a tanári gyakorlat, de kevés volt. A tanári munkára nem lehet valakit felkészíteni, ahhoz kemény terepmunka kell sok lelkesedéssel és persze sok csalódással, kompromisszummal. Ki kell magunkból sírni a szakmát – a fogakat összeszorítva dolgozni akkor is, ha tudjuk: a munkánk társadalmilag csekély elismeréssel jár. Én ma is akkor vagyok boldog, ha a tanítványaim valami új felé vezetnek. Ha megtanítanak valamire. De ezt a szakmai bölcsességet csak az idő hozza meg.

Nyelvtanár vagy, drámapedagógus vagy színházi rendező?

Elsősorban nyelvtanár, drámatanár. Rendező csak olyan értelemben, hogy a meglevő anyagot strukturálni próbálok. Ehhez is van valamennyi tudásom, tapasztalatom.

Hogy kerültél Debrecenből Pécsre?

Ide jöttem férjhez. Életem legjobb döntése volt, szeretem ezt a vibráló, nyitott várost. A művészeti szakközépiskolában kaptam állást: magyart és franciát tanítottam, s osztályfőnök is lettem. Az első osztályom sok tagjával még ma is tartom a kapcsolatot, egyeseknek már a gyerekeit is tanítottam, tanítom.

Milyen állomásai voltak a pályádnak?

A művészeti szakközépiskola után a Leőweybe kerültem. Itt alapítottuk meg néhány kollégámmal együtt 2002-ben a két tanítási nyelvű tagozatot. A drámát, mint a tagozati oktatás szerves részét tanítom: egy csoportnak három éven keresztül heti egy drámaóra jut. Ebben minden benne van, gyakorlat és elmélet is. A kezdetektől tartok színjátszó foglalkozásokat is, ezek fakultatív órák. Rengeteg színházi rendezésem volt: biztosan túl vagyok már a hatvanon. 1996-ban részt vettem egy drámapedagógiai képzésen, amelyet Kaposi László tartott Gödöllőn. Az olyan volt, mintha a fülledt levegőjű szobában ablakot nyitnánk. Egy új megközelítés módszertanát adta, nekem akkor épp az hiányzott. Egy olyan szakaszban voltam, amikor már untam a saját példamondataimat.

Honnan a színházi érdeklődésed, a rendezői véna?

A debreceni egyetemen kezdetektől fogva színjátszottunk: Halász Katalin tanárnő ügyes kézzel vezetett be bennünket a farce és Molière világába. Evidens volt, hogy a Művészetiben színpadra termett táncos gyerekekkel én is rögtön így kezdjem. Azóta minden évben újrakezdem, mert a színház felőli közelítés mindig hoz valami újat. Nem beszélve arról, hogy a fiatalok imádják magukat megmutatni. Ezt az erőt lovagolom én meg, mikor azt kérdezem: „Akartok színházazni?” Persze a dráma jelent felszabadult játékot a nyelvi órán, együtt gondolkodást, amely nem feltétlen a beszélgetésben merül ki. Jelent együtt megtett alkotói utat, összebújásokat, plusz konfliktusokat a diákokkal. És jelenti azt, hogy észrevétlenül kicsalogatom belőlük azt, amit tudnak.

Miért éppen a Leőwey? Hogyan kerültél oda?

Ez érdekes történet. Akkor szültem a harmadik gyermekemet, s gyeses anyuka akartam maradni, ameddig lehet. De a Leőwey akkori igazgatója, Dr. Szolcsányi Jánosné Judit, akinek egyébként fantasztikus pedagógiai megérzései voltak, elkezdett a „nyakamra járni”: mindenképpen azt szeretne volna, ha elmegyek tanítani a gimnáziumába. Nem tudom, hogyan és miért szemelt ki erre a feladatra, de nem hagyott sokat gondolkodni. Megpróbáltam hát. Azóta a Leőweyben vagyok. Egy percgig sem bántam meg, mindig jó volt ott nekem. Mindig rengeteg dolgom volt, s ha nem, csináltam egy projektet.

Hogy érzed magad az iskolában?

Általában jól. A fiatalok olyanok, amilyenek. Nyilván – ahogy sokan mondják – csökken a színvonal. Ez engem azért nem zavar, mert ha 'A' pontból kell kiindulni, akkor az mindig a diák. És az, hogy hol van ez az 'A' pont, majdnem teljesen mindegy. Meg kell keresni. A gimnáziumban dolgozni nagyon jó, sok a lehetőség, s többnyire szabad kezet kapok. Utálom a Kréta naplót, egyre nehezebb az „elzombisodott” oktatási rendszerben motivációt találni, de én harcos típus vagyok. Ebbe beletartozik az is, hogy tökéletlen önmagam ellen harcolok nap mint nap.

Hogyan zajlik a nyelvtanítás, színteztek-e?

Régen három csoportra bontottuk a 35-40 diákot, ezek közül egy haladó csoportunk volt, aki már tanult, és volt átmenet a csoportok között, aki gyorsabban vagy lassabban haladt, az válthatott. Ez azonban a múlt, most erre nincs már lehetőség, két csoportban dolgozunk. De az általános tapasztalatom az, hogy általában október végére beérik egymást a teljesen kezdők, és azok, akik általános iskolában már tanultak franciát!

Heti hány órában tanítasz, egy-egy órára mennyit készülsz?

Heti 22 órában tanítok, de hozzá jönnek a színjátszók (6) és a versenyfelkészítések meg a helyettesítések. Nem nézem, hogy mennyit készülök az órákra, mert van olyan óra, amelyet „csípőből” tanítok, és van olyan, amelyre órákat szánok. De azt valójában nem is a felkészülés, hanem ennek-annak az átnézése, esetleges új ismeretek elsajátítása. Nem tudom időben megmondani, mennyit szánok készülésre, tanításra – annyira ösztömosódik a mindennapi intellektuális létezésemmel. Soha nem számoltam ezt még ki. Mikor kicsik voltak a gyerekeim, abból a szempontból sanyargattam magam, hogy mennyit nem vagyok a családommal.

Milyenek a diákjaid?

Egy úgynevezett elitgimnáziumban tanítok, többnyire értelmiségi közegből jövő gyerekeket. Ez más pedagógiai problémákat vet föl, mintha más fiatalokat tanítanék. 14–20 évesek, mert az ötéves két tanítási nyelvű struktúrában dolgozom. Számomra mindig az volt a fontos, azt vallom most is, hogy mielőtt szeretnénk 'megtölteni' tudással a gyermeket, azelőtt nyissuk ki őt, éreztessük meg velük a munka örömét.

Hogyan tudod megragadni, lekötni ennek a korosztálynak a figyelmét?

Leginkább csoportokat tanítok (15-18 fő), de előfordul, hogy egész osztállyal találom szembe magam. Csak teljes figyelemben vagyok képes működni: ezt magamtól is, a fiataloktól is megkövetelem. Nem mondom, hogy ez helyes, de a drámás tapasztalataim egyike, hogy a segítő figyelemmel sokat lendíthetünk a dolgokon. Olyan ez, mint egy szabályjáték, amelynek a legfontosabb szabálya az, hogy hallgassuk meg a többiekét. Gyakran ez nagyon nehéz, mert ha játszunk – és én nagyon szeretek játszva tanítani – rengeteg energia szabadul fel.

Van-e valamilyen bevált tanítási módszered?

Minél idősebb vagyok, s minél több tapasztalatot szeretnék átadni, annál jobban kell figyelnem, hogy ne beszéljem túl az óráimat. Erősen kézben tartom az óráim, s nagy erővel igyekszem háttérben maradni. Ez nem mindig sikerül. Próbálom felpiszkálni a fiatalok kíváncsiságát, s feléleszteni – és kihasználni – a kreativitásukat.

Használ-sz-e tankönyvet?

Sajnos nincs annyi franciaórám, hogy tankönyveket tudjak végigvinni. Magántanítás során próbálok ki egy-egy új könyvet, legutóbb a Talentst. Drámából meg nincs – s nem is kell – tankönyv. Saját anyagokra építem az óráimat. De jobb is ez így, nem vagyok az a tankönyvkövető. Szívesen csapongok ilyen-olyan anyagok és segédeszközök között.

Milyen gyakran használ-sz kiegészítő anyagot?

Észrevettem, hogy a gyerekeket „feldobja” egy-egy elővarázsolt kiegészítő anyag. Legutóbb épp fáradtsági holtponton voltunk egy végzős osztályommal. Megnyitottam a neten régi sanzonokat (Barbara, Brel, Brassens, Gainsbourg), és máris rámozdultak. De alkalmanként beviszek egy-egy rövidfilmet, filmrészletet, szemelvényeket – amik éppen akkor érdekelnek, vagy amelyekről feltételezem, hogy őket fogják érdekelni.

Hogyan kapcsolódik a dráma és a két tanítási nyelvű francia tagozat?

Régen nagyon jól illeszkedett a dráma a franciához, a kéttannyelvű osztályokban franciául drámáztunk, kidolgoztam rengeteg anyagot. A gyakorlaton volt a hangsúly, a két tanítási nyelvű képzés szerves része volt. Az elejétől, az előkészítő osztályban önismereti és társismereti játékok voltak, nagyon jól összekovácsolta a társaságot, a közösséget. Utána 10. és 11. osztályban drámaórák voltak francia nyelven, majd elő-rehozott érettségi tehettek ebből a tárgyból egészen 2013-ig, amikor ezeket az egyedi, tanártól függően bevezetett, két tannyelvű képzéseket, mint amilyen a dráma volt franciául, megszüntette az oktatási kormányzat.

Hogyan motiváljátok a diákokat öt éven keresztül?

Hát az nagyon kemény dió! Az első évben még motiválja őket az, hogy bent maradnak-e vagy nem, tehát nagy a tét. Első év végén elvisszük őket a francia Riviérára, ahol még nem kerülnek családokhoz, hanem kempingben lakunk együtt, ún. mobile home-okban Cannes mellett. Itt van lehetősége arra, hogy keveredjenek a franciákkal, kapnak játékos és egyéb feladatokat, hogy például interjúvoljanak meg egy franciát. Így találkoznak először a frankofóniával, eljutnak a Chagall-múzeumba. Ezen az úton még nem frusztrálódnak azzal, hogy beledobtuk őket nyakig egy idegen nyelvű környezetbe, ott vagyunk mellettük, segítünk. Utána tizedik osztály végén van egy csereút, Aix-en-Provence-szal van cserekapcsolatunk. A színjátszókat visszük olyan külföldi fesztiválokra, ahol franciául tanuló gyerekek ugyan úgy színházaznak, mint ők: eljutottunk pl. Barcelonába, Kairóba, Moszkvába. Nekünk az a fontos, hogy megtapasztalják a nyelv hasznosságát. Járunk versenyekre, találkozókra, a Francia Intézetbe is különböző rendezvényekre, programokra. Ezekben a helyeken nagyon sokat tanulhatnak magukról, az életről, és a nyelvet is intenzíven használják.

Hogyan tartod karban, milyen módszerekkel fejleszted a saját nyelvtudásodat?

Lányom Franciaországban él, gyakran megyek az unokáimra vigyázni. Velük kötelező magyarul beszélnem, de az iskolájukban átváltozom „frankofón nagyivá”. Próbálok olvasni, filmeket nézni – de így is sokszor észreveszem, hogy „középfokúra” szűkül a nyelvtudásom. Sokat segít, hogy francia civilizációt is tanítok, ami magasabb szint.

Alkalomadtán kitől tudsz szakmai tanácsot kérni?

Van jeune diploménk, s van francia nyelvű kollégám is. De néha telefonos segítséget kérek a lányomtól.

Tagja vagy-e valamilyen szakmai egyesületnek?

Tagja vagyok a Magyar Drámapedagógiai Társaságnak, ahol pár évig a külföldi kapcsolatokért felelős elnökségi tag voltam, de baráti viszonyt ápolok a Magyarországi Franciatanárok Egyesületével is. Ha hívnak továbbképzést, előadást tartani, cikket kérnek tőlem, mindig szívesen teljesítem. Fontosak ezek a fórumok, főleg ha bátran ellátják a szakmai érdekvédelmi feladatokat is.

Voltál-e külföldi ösztöndíjas? Merre jártál?

Nagyon régen. Emlékszem az első több hónapos ösztöndíjamra, Clermont-Ferrandban, rengeteg új dolgot tanultam meg Franciaországról, az életről. De voltam Párizsban és Aix-en-Provence-ban is. Aztán elkezdtem drámapedagógiai továbbképzéseket tartani (Libanontól Szibériáig), s azokból töltekeztem.

Hogyan képezed a pályád hátralévő részét?

Zökkenőmentesen, nyugodtan. Meg harcosan és nyüzsgőn. Mint az eddigit, csak talán kevésbé rohanósan.

Sose vágyódtál más pályára?

Talán silány a fantáziám ahhoz, hogy el tudjam magam máshol képzelni, mint az iskolában. Persze, nem is volt fontos, mert tanárként sok minden más is lehetek. Lehetek színész és rendező az óráimon, utazásszervező és idegenvezető egy külföldi úton, író és műfordító. Vagy egy kicsit pszichológus, gyóntató pap és rendőr. Annyi minden befér ebbe a szakmába!

Miért maradtál ezen a pályán?

Nem tudom miért. Két dolog miatt biztos nem: társadalmi megbecsültség és biztonság. De jó a fiatalokkal szimbiózisban élni, épülni. A hála nem pedagógiai kategória – szokta mondani Bús Éva kolléganőm, akitől szakmailag nagyon sokat tanultam. Arra semmiképpen nem lehet közvetlenül számítani. Majd évtizedek múlva beérik. A múltkor épp söröztem a Nappali teraszán, mikor egy 30 évvel azelőtti tanítványom „bemutatott a gyerekének”, s elmondta, mi mindent tanult tőlem. Na, az ütős volt! Szerényen, de határozottan meg szoktam kérni a tanítványaimat: nekem ne hozzanak virágot pedagógusnapra, engem az bánt, mert egy protokollárisan kitaposott út. És a protokollt a mai napig nem kedvelem. De nem

árt, ha néha keresik a kedvemet, meglepnek valami újjal – mint ahogy ezt én is teszem velük. Ne ünnepeljük, hanem becsüljük egymást! És ne egy bizonyos napon, hanem a hétköznapokban!

Mik a személyes erősségeid, van-e gyengeséged?

Kreatív vagyok és jó szervező. Könnyen elkap a lelkesedés, s olyankor látom, mekkora a munkabírásom. Túl kritikus vagyok, és keveset dicsérek: a maximalizmusom miatt nehéz velem lépést tartani. Önkritikám miatt néha egészen mélyre zuhanok: olyankor aztán semmi sem jó.

Milyen szakmai terveid vannak a közeljövőben?

Van sok-sok projektötletem, amelyeket szeretnék még megvalósítani. A fesztivált mindenképpen folytatnám, de örömmel látom, hogy vannak szervezési munkák, amelyek szép lassan átcsúsznak egy régi diákom, Aradi Hanga kezébe. Sokan jönnek segíteni, várom, hogy ez ne csak esetleges és alkalmi legyen, én boldogan háttérbe szorulnék.

Véleményed szerint a drámapedagógiát hogyan lehetne beilleszteni a tanárképzésbe?

Rengeteg játékot tanítanék meg a leendő tanároknak, játékadaptációval kezdenék, variálható, rengeteg módon felhasználható játékokat. Gyakorlásra és elmélyítésre szoktuk használni leginkább a drámát. Mi mindig körbe rakjuk a székeket nyelvórán, hogy a diákok lássák egymás száját is.

Van-e megfelelő francianyelvtanár-utánpótlás?

Nincsen. Amióta a tagozat megalakult, azzal küzdünk, hogy találjunk valakit, aki megfelelő franciatudással eljön hozzánk tanítani. Elég kilátástalannak érzem, mert aki megfelelő nyelvtanulásra tesz szert, kimegy külföldre, hiszen Franciaországban, illetve a francia nyelvű gyarmatokon is nagy a tanárhiány.

Szerinted hogyan fest majd idegennyelv-oktatásunk tíz év múlva?

Ha az oktatásügy nem veszi észre, hogy legyenek bár hatékony online módszerek, a tanár személye a kulcs, akkor siralmasan. Pontosabban a tanár és a diák együttműködése a szél a vitorlában. Ez így volt régen is, és így lesz mindig. A tanár érdekessé teszi a megtanulandót, miközben szüntelenül motivál. Nagy szégyene az a közoktatásnak, hogy a leghatékonyabb motiváló tényező még ma is az érdemjegy. Elhibázott, fals rendszer. Képtelen vagyok megtanulni objektíven értékelni, de lehetetlen is: most akkor mihez vagy kihez képest ötös vagy négyes valaki? Tíz év múlva biztosan létezni fog egy olyan motivációs rendszer, amelyben nem lesz már szükség az osztályzatokra. Rettenő fontos az éles helyzet: a nyelvterületre való kiutazás, ezt – gondolom – a fiatalok mobilitásának, nyitottságának fejlesztése erősítheti. És egyre több a lehetőség.

Ha lenne egy jó tündér, aki három kívánságodat teljesíti, mit kérnél?

Jaj, de jó kérdés! Húha... akkor először magamra gondolok. Szeretném a spanyolnyelv-tudásomat tökéletesíteni, és elmenni dél-amerikai országokba, Kubába visszatérni, mert azt az országot nagyon szeretem. Másodszor, elkezdtem a legkisebb unokáimat is franciára tanítani, és ezt nagyon szeretném végigvinni, megérni, hogy

---

megtanuljanak franciául, és szeressék a franciát. Hiszen a lányom gyermekei, az unokatestvéreik kint élnek Franciaországban. A harmadik kívánságom pedig sok-sok pénz és segítség az árva oktatásügyünknek!

Az interjút végigolvasva, talán kiderült az olvasó számára is, hogy Éva egy csoda! Annyira sokszínű, nyitott, elhivatott és magával ragadó egyéniség, hogy sokáig tudtunk volna még beszélgetni a francia nyelvről, nyelvtanításról, drámapedagógiáról, a mindennapi szakmai örömeikről és kihívásokról. Azért szurkolok, hogy Éva kívánságai maradéktalanul teljesüljenek, akár vannak tündérek, akár nincsenek!